

Діло

Виходить що-дня рано
крім понедітків

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II, пов.
Конто почт. шари 26.726
Адреса телеграфу „Діло—Львів“
Число телефону 261
Рекламі
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно 270 К.
чвертьрічно 8—
піврічно 16—
щорічно 32—
у Львові (без доставки):
місячно 240 К.
чвертьрічно 7—
піврічно 14—
щорічно 28—
За зміну адреси
платить ся 50 с.

Ціна оголошень:

Строчка першого заголовка
триває 40, а наступні 60, а
оповідає 80 с. в редакційній
часті і К. Поділяється про
звичай і зростає 150.
Некрологи строчка і К.
Сталого оголошення за окремою
умовою. — — —
Одні примірник коштує
у Львові 10 с.
на провінції 12 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко

Львів, 3. січня 1917.

Найважнішою подією в міжнародній політиці в 1916 м році було мирове проголошення центральних держав і відповідь антанту.

Що означає ця відповідь? Коли урядові круги зовсім слушно ждуть на автентичний текст ноти, преса центральних держав подала денонсацію Австрія під титулом, в яким ріжними словами говорить ся, що се се відмова антанту. В такім дупі коментує ноту також більшість преси в Відні в Берліні. Зі шпальт берлінської преси впала різка заява, що відповідь на ноту коаліції можна дати тільки на полях битв. Найбільший авіанський дневник „N. Fr. Presse“, називає ноту антанту негідною, повною претенсією, і заявляє, що на голови антанту впаде тепер та кров, яка ще мусить поплисти, що антант відповість за те, що тепер мусить наступити: напружені всіх сил до бою.

Від сих голосів преси характеристично відзиває голос авіанської „Arbeiter Zeitung“, яка вже в титулі своєї статі називає ноту антанту „мировою відповіддю“ — мимо всієї тої „великих сил великої сили“, в якій інші органи преси відводять як раз протилежне. Чому?

Коротка є дорога від доброго до злого, — лише „Arb. Zig.“ — але дорога від злого до доброго є довга і важка. Майже за ніч мали ми в війну, але дуже важили, в великим ваганям, відбувають ся зближені. Відповідь антанту означає як тоном так і змістом крок зближення, хоч найголосніший звучить в ній фразе, що правителства антанту відмовляють ся займатися „предложенням без щирости і без значіння“. Та хто так багато і так докладно говорить, хоче мати відповідь, бо нікакше говорене було би безвіддане.

Дневник бере аналогію з цивільного процесу, де рішеннячою стадією процесу є вдатися в світ. Таким „вданям в світ“ що до мирових переговорів є відповідь антанту. Антант представляє характер свору в минушности, те першности й будущности, виводить з цього представлення свої домаганя і кінчить окремим позовом і окремим жаданем позову в імені Бельгії. Тетер протилежна сторона має внести відповідь на позов.

Відповідь антанту характеризує далі „Arb. Zig.“ як позов уміркована, якого не було в ніякій дотепершній евуціції тої сторони. Не говорять ся в ній про фантастичні воєнні цілі, про які говорило ся урядово й неурядово в державі антанту від серпня 1914 р., нема на тихів про Ельзас і Лютарингію, про австрійські й німецькі землі колишньої Польщі, про Дарданелі й Царгород (найновіший приказ до російської армії не прийнято таким чином до відповіді), про знищення й подія цілих держав, про знищення пруського імперіалізму; не чуємо в ній ані образливого мілковажени німецького імені ані гістеричного страху перед завойовницьким божевілем, яке приписують Німеччані до тієї сторони.

Переходячи до окремих точок ноти, дневник обговорює найперше піднесені в ноті питання війни і побіди.

Що до питання війни, то хсяч річ що ані одна, ані друга сторона, ані всі разом до війни не можуть признати ся. Тому кожда сторона мусить твердити, що важила друга. З сеї причини є се одно з найтрудніших питань мирових переговорів. Розум нахвляє видучити се питання з переговорів і оставити його рішенню історії.

Те саме треба сказати про питання побіди. Нема сумніву, що центральні держави віднесли ряд світлих побіди, але так само держави антанту можуть твердити, що вони є несподіжені. Взагалі війна поквazuje, що великі модерні держави є в обороні „непобідимі“ в Наполеонським розумінню побіди. Та треба признати служливість ноті антанту, коли вона каже, що твердження про побіду засуджує всяку пробу переговорів на безуспішности. За те коли в ноті говорять ся, що Німеччина опирає своє твердження про побіду тільки на „європейській карті війни“, то Англія мидать ся, опираючи знов своє ста-

новіше тільки на „заморській карті війни“. Коли б обі ці карти скомпензувати, то можна би через закінчене мира завести доцільний порядок в Європі і в колоніяльних володіннях.

Про слова ноти, що антант домагає ся задовиситьчинення, маприви і гарантії, каже „Arb. Zig.“, що ці слова взяті з області етики і не знати, скільки вони означають реальних вартостей, землі і людей, грошей і дібр. Коли взяти на увагу, що в австрійсько-пруській війні пруський Вільгельм домагає ся від протилежної сторони „кількасот тисяч душ“, то слова ноти антанту вказують на „нише духове вихованя“. Вся критика ноти центральних держав нотою антанту вказує на те, що антант хоче перше всего впливати на публичну олінію світа, хоче мати по своїй стороні моральне оправданя. Але коли він каже, що нота центральних держав, не подаючи умов мира, не є мирним предложенням, то треба на се відповісти, що коли б центральні держави були подали умови, антант на се був би відповів, що Німеччина хоче диктувати мир. Серед настрю, який панує в державі антанту, умови переговорів мусять вийти від неутральной сторони, від Вільсона, якого антант вибрав посередником для вручення своєї ноти.

Те характеристичним уважає „Arb. Zig.“ кінцевий уступ ноти про Бельгію. Говорять, що мир не може бути олертий на словах, чим же може антант сказати, що усунення війни повинно почати ся ділом проголошення неутральности Бельгії, яка найперша стала тереном війни? В кожнім разі здаєть ся, що антант хотів би, щоб мотив кінцевого уступу його ноти — про Бельгію — став мотивом першого уступу відповіді центральних держав.

Загалом беручи — кінчить „Arb. Zig.“ — се новорічна нота видаєть ся повинним називати початковим тактом 1917 року. Нехай розвага і постійна готовість до мира справлять, щоб найгорячіші бажаня безчисленних мільонів важко навіщених дітей землі швидко сповнили ся!

Мирові предложеня і похід на Ромунію.

БЕРН. (Прив. тел.) Військовий критик бернського „Bund-a“ пише, що початий німецькою військовою удравкою похід проти Ромунії, як на се вказує розвиток посідиних операцій, зовсім не покінчений і то не тому, що ромуніські війська ще боронять ся, але dlatego, що план того походу був подуманий як офензива проти південного крила Росія, яке досягти бажаня німецькі вжди через Ромунію і досягти. Мирове предложеня осередних держав прийшло отже в ту хвилину, в якій вони стояли — здавало ся — на вершці. Та не треба думати, що німецька військова управа аважала свій план ромуніської кампанії, яка мала відверти ромуніський удар, здійсненим в хвилину, коли були поставлені предложеня. Так не було; воєнні операції на сході ще розвивають ся далше і далекі від того, щоби спинити ся. Навіть хоч би тепер мав стати ніби то спокій і на німецьким фронті до вершували ся переговорами, то на думку агаданого критика була би се тільки перебудова в ділі виконання одного і того самого операційного плану. Також за французьким і англійським фронтим замітна збільшеня діяльності, яка би вказувала на перетавлюваня сил, що означало би змаганя так виконати за вдани битви над Сомою. Вкінці критик „Bund-a“ вказує на те, як дуже збільшеня ся довжина німецьких фронтів в тім році. Німці мають те вдержаня на європейських боєвищах 1.800 кілометрів фронту, Французи 600, Англіяни 250. По тім можна пізнати потребу боєвих сил на головних боєвих фронтах.

Кінцеві завданя Англії.

ГАГА. (Прив. тел.) Відомий військовий критик „Times-a“ полковник Релінгтон вказує в одній із своїх статей на те, що досі ще не оцінено достаточного ваги Египту, як найважнішого воєнного терену. Поборене турецької військової сили спільною діяльністю союзних військ в Арменії, Мезопотамії і Египті є видимо найліпшим способом, щоби замкнути довертки осередні держав і завдати їм шак мят. Релінгтон приходить до висновку, що Англії припаде найтрудніше завданя при кінцевих операціях війни. Франція своїми поборами може річно дати найбільше 200.000 люда. Росія має що правда великі резерви, але все залежить від їх озруженя, бо армії, які так дико озружені, як дрібні російські, мають мало вартости. До того хибна організація в нутрі і недостаточна залізнична сіть не дозволяють російським силам скоро розвинути ся. Для Італії наслідком географічного огляду їх границь офензива є трудним і повільним діланем. Від Ромунії, Бельгії, Сербії і Чорногорії нема вже чого сподівати ся, від Португалії мало. Отже Англії мусить виставити резерви. Та коли Англія свої маси військ вишле на головні боєвища та виставить індійські і африканські армії в цілі знищення турецької сили, не сміє вона забувати про оборону власного краю; тут головне завданя визачення флоту, котра не все, як сніг снідилає із сухопутним військом.

„На першім місці військо“.

Дня 15 грудня м. р. скликав генерал губернатор польських нотаблі на варшавській замок та виголосив до них промову того змісту: Росію і Польщу ділити пропасть, яка не дасть ся вирівнати, бо Росія в своєю пражо-славною церквою має східчу культуру, а Польща звязана з римською церквою належить до заходу. До Росії Польща ніколи не може вернути, бо мусить ся найгіршого ворога держати у відповіднім віддаленю. Виросло питання, що зробити в тим краєх? Осередні держави рішили ся дати визволенням з під російського ярма польським землям повноту національного життя і проголосили незалежну польську державу.

Правдливим тим краєм певно буде віддана Полякам. Та держава не може нагло викочати, немов Мінерва з голови Зевеса. Поляки мають ледви жайку учительського, судейського і урядничого стану; до того не мають достаточного числа військових інструкторів, бо польські легіони се мала формація. Неможило теж склакати гараз сойм, бо вибори підчас війни се небезпечна річ навіть для старих держав. Не говорять отже про воєнну конетичність, яка привелює осередні держави до задержаня в своїх руках управи, то з хвилею, коли би та управа уступила, в краю настала би певно анархія. Треба отже, щоби Поляки спроводили і систематично, рука в руку з жертвуючими їм своєю поміч Німцями анобравували свої державні інституції. На першім місці війско. Не тому настають Німці на утворення його, немов би необхідно для них була його поміч. Без тої помічи, хоч вона була би ціною, Німці обійдуть ся. Але війско бути мусить, бо держави без війська се мертва думка без ніякого значіння. Те військо може бути організоване гараз, бо Німці дадуть Полякам своїх інструкторів, про яких багато народів добивало ся.

Колі Польща має встояти ся, то мусить оставити в алуці з котроюсь із сумежних держав, а що не може вона лучити ся з Росією, тому конетичні є для неї як найтісніший союз з осередними державами. Зависом до помеханя партійних спорів покінчив генерал губернатор свою бесіду.

Промову з подібним змістом виголосив до польських представників в Любліні генерал губернатор Кук.

!!! Підписуйте !!!
V. ПОЗИЧКУ ВОЄННУ!

Еспанія не виявляє ся за нотою Вільсона.

МАДРИД (Таб). Увілновид на ноту Вільсона, в якій він просить Еспанію перепити його діяльність в справі миру, еспанське пренітальство висловило погляд, що після ініціативи Вільсона та супроти відомого ріжнего вряжіння, яке вона викликає, співдіяльність Еспанії була би безуспішна.

Надія на Америку і інших неутральних.

АМСТЕРДАМ (Таб). Доносить в Ландоні: „Westminster Observer“ згадує ноту антанту думкає однак, що остає ще дорога до мира через Америку і неутральні держави. Відмова антанту значить, що деякі мінімальні цілі мусять бути осягнені, з оружжя в руці чи приляпаня в бок несприятеля. Діло в територіальних домагах і жаданя, поставлених на основі воєної карти.

Поголоски про мирову пропаганду б. французького міністра Кайо в Римі.

Як доносить „Frankl. Zig“, лондонський „Times“ привісать з Риму телеграму такого змісту:

До Риму привіт б. французький посол Кайо і розвіє у неутральних кругах Італії, серед яких все ще панує прихильність до Німців, вирису пропаганду на основі дуже смілої французької (італійської) політики. А саме, говорить він, Німеччина готова дати Франції як найбільшій умові й заставити Австро Угорщину дати Італії такі умови, щоб її національні жаданя були сповнені. За се жадє Німеччина тільки відійти руки супроти Росії, Росувій й інших балканських держав. Таким способом точе вона загрозить себе за ті великі жертви, які понесла у Франції.

Невідомо, як Італійські неутральники будуть приймати ці пропозиції. Однак відомо, що французьке пренітальство, віддаючи ся про таку пропаганду, зарядило грести всі стріги миру. Кайо з жовістю являється або збирається ся відвідати Італію. Він старав ся також о звіденню у папи, але не дістав її.

Будівельна акція

в вимовій порі.

Як відомо вже, п. г. намісництво — Центральна для господарської Сіабудови Галичини перерозраджує відбудову краю через т. зв. будівельні експозитури, на яких чолі стоить згадана старший інженір, як управитель. Як важко ті управителі експозитур постулати в відбудову в знаї, годне нам благає сдин з найважівшаз обіжжик п. к. намісництва —

Ц. д. г. в. Г., пересланий до всіх управителів будівельних експозитур, який появи ся також в урядовім тижневнику „Tygodnik przerwody s k. w. Namienictwa — Centrala dla gospodarczej odbu Galicyi“. Отже обіжжик той радить, між иншим, використати зимову пору для злову будівельних матеріялів на місце призначеня і внаіснування від праць в полі людських сил до викінченя розпочатих вже будинків та підготовлєня будівлі на 1917.

Панове управителі, каже обіжжик, мусять поставити собі за задачу, кождому, хто утратив наслідком воєнних подій своє доміство, найважівше в 1917 році забезпечити хоча не обходимо потрібне мешканє і поміщенє на інвентар в його власнім будинку, виконанім що найменше в границях будованих досі одноквартирних домі, обіжжиком одночасно сіни, ксморю на 3—4 штуки живого інвентара, есентуально також піддаша на господарські знаряддя.

Будинки ті повинні мати вже по можности сталій характер, але будовані мусять бути в той спосіб, щоб їх можна було, в міру потреб власителя, в відповідній хвилі розширити або замінити на иншу ціль. Не виключає то однак зовсім пошпирания дефінітивної відбудови, о скільки пошкодзовані сторони самі її підіймають ся.

Оживити і приспішити будівельну акцію належить після можности через пошпирание власної ініціативи лешколованих, отже передовсім через субвенції, удеженє в набуттю будівельного матеріялу і поміч в пішії і потяговій роботі, як також уділяючи їм технічної помічі і поради, що впрочім і перед тим було вже поручено. Також треба перестерігати, щоб будинки, особливо дефінітивні (трьохкі вже), виконано з удеженєм постанов обовязуючих в будівельного закону, щоб відповідали санітарним вимогам і сгненій поліції, як вінці, щоб їх устатковувало з удеженям постанов що до регуляції міст і сіл.

Супроти того можна буде уділяти субвенції лише від услівєя припороженєя ся до висше нагедєних постанов і заряджень.

Намісництво зробило саостереженє, що з того найпростійшого способу пошпирания будівельної акції роблять управителі експозитур в неадекватній пріоритеті; субвенції уділяють ся з певним острахом і дуже часто в недостаточній висоті, що знеохотує населєня до відбудовування домі і спричинює, що пошкодзовані воляють вичікувати на виставленє їм несободимих будинків через експозитуру, без власного співдіяння.

Тому то поручаю Вам, (замісник управителєя експозитурі), щоб Ви поспри уділяючи субвенції на будуче, зрєспізували операт (діяльність в тім напрямі) дотеперішого субвенціонована відбудови в тамошнім повіті і мешканцям, які самі вибудовували вже свої будинки, а достаточної субвенції не одержали і в наслідок того повали в долги, або не могли відповідно будинку викінчити, виплатили додатково субвенцію, зглядно уділену вже в міру потреби дсповниди.

Субвенції належить уділяти передовсім в будівельних матеріялах, о скільки є до диспозивції (розпоряджєня), як також через поміч в самій роботі, не є сдинак збореноно уді

лювати також субвенції в готівві. Останні мусять бути уділяювана в спосіб і під услівєя заповніючими її відповіднє ужитє.

Над виконанєм субвенціонованих будівель належить розтягнути сталу контролю.

Для населєня не будучого в силі вибуло атаквати конєчних будинків у власнім заряді назіві К. при висше нагедєній чинній помічі експозитур, мусять експозитура сама знайти ся будувати вою і то як найскорше і з як найбільшою ретельністю, щоб, як на вступі згадано, цілком перестала існувати категорія бездомних в Італії таї 1917 року людей.

Обіжжик каже дальше, що при самій будові належить, о скільки можливо, удеглядно вати існуючі звичай і замилдованє населєня поодиноких околиць, що звичайки сі відноєть ся так до сіл, як і міст та дворів, яких відбудова також треба посвятити як найбільшу печалівність.

„Українське Товариство для підпирания ремєсла і промислу“ у Львові, вул. Зіморівчак ч. 20, її пов.

На волинські школи.

„Патіова система“.

На необхідну потребу удержаня 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх років тим дорожшій і важівшій для української справи, конєчні як найскорші і найбільшійшій жертв.

Др Іван Зілинський 25 К (Дн.): Гната Павлюха, Анарія Сабата, гінн. профєсорів в Перемишлі, дир. Івана Жицького, адв. др Степана Барана у Львові і др Івана Панкєли, ча у Вілні. — о. Ріпєцький Мирослав Мости великі 20 К.; о. Тєсєля Гординського, полєв. Курата, н. Олєксу Ріпєцького, канд. адвок зі Сямбора, о. Володимир Смуду з Сільця белє. п. Володимир Яворського судію і п. Володим. Мисьєвичя, начал. почти в Мості Белє. — о. Ємліян Тшєсьєвський парох в Хорєбровя 22 К Дн.); о. Івана Кашубинського пароха Угринова, о. Романа Осмаха парєчя Тудорковчя, о. Володимир Грабля-пароха Сясова. — о. Омєлян Мєдєжак Баранський в Кунина 20 К.; о. Якова Мохницького з Хішова, о. Волод. Ключу з Гвіздця, о. Євг. на Адрієвчича в Устрій дол., с. Банька. Глянського, с. Демчука в Крєхова. — Роман Душин Verpflegsoffizial, Львів 10 К.; отаман УСС др М. Волошиня, надпоручник Роман Гіжовського, Івана Думія, Романа Шипайла і о. Євгєвського Омєлана зі Стебника. — Марта Олєсєнцька 5 К.; Левичку Дарію Сянік, Ірину Макухівну, Застиріючу Ірину, Дидиєвську Зонєчку, Павлівєвського Юліяна. — о. Малєцький Пант. Летня 5 К (Дн.); о. Михайла Журавельського Ріпчиці, о. Володимира Вербенця Сібно, о. Михайла Городнєцького Більчє, о. Івана Сенатка і о. Матвія Мокрієвського Радимано. — Прудитє Пєаро 10 К (Дн.); о. Волод. Дороща пароха Вибраніахи, п. Гремницького упр. школи в Вибранішч, ветеринар Роман Кузьмича, Д. М. Р. В. Гр. 63. Волод. Рудовича хорунжого при полєвих габницях, теод. Євгена Курника і Цєлинського, пор. пол. габниць ч. 54, Ромка Щирбу, панну Ол.

Володимир Левицький

(Василь Лукич).

(Монєш).

Статши історіальним субституєм в Станиславові, казжав Василь Лукич незвичайно живу перекладу в закордонних та буквописцєвми Українцями. В р. 1890 переняв редакцію „Зорі“, яку він аж до 1896 р. його зносинам в закордонних Українцями завдячує, що в „Зорі“ чим раз частійше стали появляти ся творі закордонних Українців, як Гілбова, Куліша, Мардєця, Шєголева, Старицького, Кропивницького, Лєвєнка, Саміленка, Чайченка, Олєкс Пєчєки, Лєс Українцї, М. Кємаря та Кримського і инших. В часі свого редакторства видав Лукич около 50 творів в українській Бєлєтристикє, між иншим повне виданє творів Стефана Руданського. За його редакції стала „Зоря“ справдєсною літературною часовику, яка виклопєля ся найже в кождім свідєстві, українським домі.

В 1897 р. одержувє В. Левицький історіят в Винниках від Львова. Численні занятя фахєвї аринівожжєя його на довгий час відтягнули се від літературної праці, а асєрнути ся більше до праці серед того гурта людей, серед яких вряжшє ся Всева житє, в то тим більше, що бачив ксчєну її потребу. Хто знає хоч трохи відносини відлієвського села та цілєна вєдмої фабрики на українське населєня, сєй вряжє значєня такої довжєкої праці. Десятє літ був В. Левицький головою читальні Товариства

„Прєсєлїта“ в Винниках, яка за його управлєня прибрала чимале майно, а в 1900 р. став головою львівської Філії „Прєсєлїта“. Вскорі покєвали ся овочі його тихої, неспичучої праці. Всім нам ще свіжо стєять в пам'яті і величавий соціалістичний зблєг в нагоді посвяченя правора винницького „Сокола“ і не менше торжєствєнне посвяченє пам'ятника Т. Шєвченка в Винниках.

Се були справдєсні докази сильно розбудженєї свідомости мешканців Винник. А тим, що будив її, тим, що в ся працю клав свою душу, попри инших, був нотар Володимир Левицький.

Знаменні є слова одного Росіянина в часі інвазії, який, стоячи перед пам'ятником Шєвченка в Винниках, почув, як якась жінка, щоб приподобити ся йому, стала нарїкати в польськїй мові, кажучи, по що то Українці виганули тільки гроша на отсєй пам'ятник, адже ж Москалі і так „сєдують“ його. Він сказав: „і ти агнєшє і я всі агнєте, а він буде стояти“. І стоїть, хоч понад ним перейшла повнє російських війск, стоїть, щоб дати свідєцтво, що має право там стояти, бо се його рідня, се його українська земля!

Інвазія не пошадєла Василя Лукича. Філії війни вигнєли його насильно знов у Львів. Та лєдєні уступили російськїй військє, лєдєні пішли австрійськїй зноса до Львова, як у нотаря Володимира Левицького пробудив ся Василь Лукич, який велє йому просїєнєся йти до давнєї, любєї „Прєсєлїти“ та свєтити її, чи не потребує його помічі. І „Прєсєлїта“ справдєлі потребуєла редактора для своїх видаванчєв, бо

редактор в передвоєнних часів опинив ся в російськїй неволі. Послухав голосу „Прєсєлїти“ Василь Лукич, вкочити рукави і взяв ся до тричє незвідної по інвазії редакторської праці, а члєни та прихильники Товариства „Прєсєлїта“ побачили невдоволи кинжєчки, які змістом та вишнім виглядом перейшли їх очікування. Побачили калєндар на рік 1916, який попри сєбє справдєлі гарний вигляд, виріжнєв ся ріжнєроднєїстю і актуальнєстю змістє, побачили калєндар на рік 1917, якому подібного не багато знавєдо собі рівних. А тим, що подав йому зверхний вигляд, зто зглядив його частє інформаційну, хто поаншузував авторів, розкмєнєних нині і по стрієвських рєвах і по таборах, і по Вілні і по всіх усюдах австрійської монархії, є знов той сам з вісімдєсєтьох років Василь Лукич“.

Хоча минуло йому вже шістьдєсєть літ, він той сам ідеаліст з сімдєсєтьох років, що берєть ся знов та реальну роботу, не для користі, не для розголосу, а тому, що ся робота мусять бути зроблєна, а нема кому зробити. Берєть ся за роботу з одушевлєним молодєцтєм і агнєчує її по мистецькїй з досвідом ветерана літературної праці. Він знов тим самим зєвєсний на цілій Україні, поважаючи всіми Василєм Лукичєм.

Найже ж працює ще довго-довго на рідній ниві, най загавєє на все своєю молодечею владчу, а літа нїї переждєть над ним, не пошмаюючи знаку ні на його здоров'ю, ні на владчє.

Отє жєланє українського загалу в сорокдєтє його літературної праці.

РОМАН ЗУБИК

— НАЙДЕШЕВШИЙ МАГАЗИН БЛАВАТИЙ —
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЗИМОВИХ МІТЕРІЙ!

Львів, ул. Галицька ч. 16.

11-6-10

Кормошівну та пану Славу Морозівну. — Гуманію Іван 10 К (Дн.): І. Бобовського, М. Прохіяну, А. Вольковичівну, Е. Смерчанського і Г. Ковалівну учителів (ок) в Гмінді.

Многі викликані особи ще не приїждили своїх жертв. Окр. шк. рада для укр. шкіл у Володимирі Вол. просить отсего дорогою усіх Вл. Желтоводців, щоб всякими способами подбали про те, щоб особи, котрих вони викликають, дійсно ту жертву зложили. Се тим лекше, що кожний кличе таких людин, до яких може сміло звернутися навіть з ургенсом.

Жертви просить ся посилати до кред тов. „Дністер“ (Львів, Руська 20) ч. кн. 9888, повідомляючи карткою адміністрацію „Діла“ і звідки.

X 3-7

НОВИНКИ.

Львів, 3. січня 1917.

— Боротьба за право. Пише нам один з наших громадян на провінції: У вересні 1916 надавав я рекомендований лист на поchtі в Самборі. Урядник, не уміючи читати й писати по українськи, виставив посвідку латинськими буквами, перекрутивши здорово назви адресата. Коли я звернув йому увагу, що посвідка невірна, урядник заявив: „ja ro rusku nie umiem“. Тоді я звернувся з жалобою до начальника пошти в відтак він письменно жалобу до Дирекції поcht. Обі жалоби зробили своє: начальник переніс урядника до іншого відділу, а Дирекція поcht прислала мені недавно письмо такого змісту: „На жалобу з 24/9 повідомляється, що дотичним поchtовим функціонерам заострене при державанні ся (sic!) приписано дотично уживання красивих явків. Ласкі.“ Належить тут з прикриттю зазначити, що наші люди, навіть патріоти, на подібне поведене урядників не лише що не реагують, але й самі говорять по польськи по урядат, приймають посвідки виставлені по польськи і т. д.

Чи може ті патріоти стояти на становищі, що лише мужик, ученик, народний учитель та священник мають повертати по українськи в урядат і берігти прав укр. мови, а трішка висшим урядникам не лицює гворити хлопською мовою?

— Загальна амнестія. „Wiener Zeitung“ оповідає відручне письмо цісарське з 23. грудня 1916 р. про загальну амнестію, яка буде сейчас виконана. Користувати ся амнестією можуть тільки ті особи, які перед тим не були карані арештом та яким кара, що її маєть ся дарувати, не була вимірена за лихву і підбиване цін в часі війни. Загальна амнестія відноситься до всь що перед 1. січня 1917. Були засуджені на арешт або в'язницю не більше 3 тижнів або на гривну не вищу від 200 К; ім дарована буде ціла кара, або решта кар. Далше буде дана амнестія тим винуваткам, які в хвилі каргидно го вчинку не скінчили ще 16 року життя, коли каргидне діло було спричинене лизим вивозанем, або недоетачею догляду. Також буде дарована кара жінкам жовнірів і вдовам по них в случаях засудженя на кару 3-6 тижнів або гривну 200 до 400 К. Далші постанови амнестії доторкують правних наслідків присуду. Всім що перед 1. січня 1917. були засуджені на кару арешту чи в'язниці або на гривну будуть даровані наслідки, які потягають за собою нездбність займати деякі становища, набувати права, утрату активного і пасивного права вибору. Відповідно до постанови цісаря після загальної амнестії наступити також амнестія індивідуальна, котра буде відносити ся до тих, що наслідком війни понесли втрати в родині або майні.

— В школі ім. Б. Грінченка на передмістю Городиським ч. 95. у Львові, воєнна кухня, заведена стараннєм п. команданта міста Рімля, для бідних дітей сеї школи, показалась великим добродієм не лиш для сьх голодних дітей а й для їх родичів і цілих бідних родин. Завдяки гуманности п. генерала Рімля заснованим інституціям ратує дітям бідних родин від крайної нужди. За сю неспівну старанність і правдиво батьківську опіку належить ся п. генералові Рімлеві від всего населеня міста Львова найвища пошана і найсердечніша подяка. М. Сіж. урвав. школа.

— Жертви для шкільної молодіжні і на воєнну кухню. Для бідної молодіжні: Ігнатий Рознер 2,000 к., вібрані гроші у воєнній кухні 220 к., збірка Дирекції поліції 970 к. 17 сот., Людвик Штарк 100 к., князь і княгиня Пузина 150 к.,

п. Городиська 20 к., поручник Яків Левяцький 1,000 к., Стфанія Ругер 100 к., товариство „Благодієць Лектор“ 100 к., ціс. радник Датнер 100 к., — На воєнну кухню: Мовас Брер, реставратор 100 к., Лев Парнас 500 к., фірма Ляндесбергер, Валь і сп. 200 к., антикар Брамнер 50 к., д. р. Володимир Кречмавич 10 к., за сконфісковану нафту 72 к. 68 сот., за сконфісковані цвібак 100 к., Антін Том 100 к., Галицький депозитовий Банк 100 к., Галицьке акцієне на фтове Товариство „Галиція“ 225 к., комітет опіки над польськими дітговерами 206 к. 30 сот.

— З театру. Д. 31 мин. м. виведено цілком удачно „Жарт на 3 дії“ А. Володького „Панна Штукарка“. А випала вистава тому всправно, що в нашій театрі доволі снл до побутових і комічних роль. Навіть п. Ельський має в своїм репертуарі таку роль, як Шеляга, городського панка власне в „Панні Штукарці“ і весь час тримав ся знаменито. Рівнеж про пп. Павленка (Лобода) і Галійка (Олексій) треба висказати ся з привнансєм. Натомість п. Пилипенко з курсики Валентини зробила якусь субретку. — Сам зміст комедії, і яка сатюра на пперових патріотів, запевняє її місце в репертуарі. — Е. У.

— Вістка з Ташменту. Прийшла картка від К. Трояна з 6/10 с. р., який зробував в Ташменті, де пише поміж иншим: „Живеть ся мені досить добре, є тут нас досить, а сьвих Українців понад 40. Є тут рівнож Олена Стеліянна в У. С. С., живе особно, а вечерами на проході в подвір'ю стрічаєть ся з нами. Так живе з да лега кожний в нас. Маємо хор, инші нації зва ляють наші пісні“.

— Аналіфавтизм в люблінськїм генерал-губернаторстві. Після спису населеня, переведеного в падолисті, степень освіти в австро угорськїй окупацийній області представляєть ся ось так: на 3,495,476 загального числа населеня у віці понад 6 літ було 1,606,116 аналіфавтів, а саме мужчин 677,215, жінок 228,501.

— Виснака товаришів прибув дозволено від те пер до полевих і етапових поcht означених числами: 11, 14, 19, 19/II, 20, 20/V, 23, 24, 26, 33, 37, 51, 53, 55, 76, 77, 79, 85, 88, 90, 91, 95, 102, 103, 105, 107, 109, 111, 117, 117/II, 117/III, 138, 145, 147, 148, 150, 155, 166, 167, 171, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 188, 192, 193, 195, 195/II, 195/III, 196, 197, 198, 199, 203, 205, 207, 208, 209, 212, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 230, 232, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 250, 253, 255, 256, 258, 259, 262, 268, 269, 272, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 282, 284, 285, 287, 288, 289, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 298, 302, 303, 304, 306, 307, 312, 316, 324, 332, 333, 335, 337, 339, 340, 343, 350, 354, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 364, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 378, 380, 381, 382, 383, 385, 386, 388, 388/II, 388/III, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 398, 399, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 412, 418, 420, 421, 423, 426, 428, 431, 432, 436, 444, 444/II, 444/III, 508, 510, 511, 512, 514, 515, 516, 517, 600, 602, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 630.

— Начальний редактор жидівського „Tagblatt“ у Львові д. р. Герман Бікельс помер дня 2 січня по короткій, тяжкій недугі: Похорон був нині о год. 11 пер. пол. ві шпиталю жидівського.

— Книжки проваємо далше по давній ціні, та з огляду на великі вощі переселин (нова тарифа поchtва, дорогий папір до опакования, шнурок) просимо грав з заможненем прислати 80 сот. на перте, а на Фелрості 150 (само полотно до опакования вощує і верну).

Адміністрація „Діло“ — Львів, Ринак 10.

СПОВІСТКИ.

1) Товариство задатков в Кемарні“, стов. зареєстр. з необм. порукою подає до відома, що від дня 1. січня 1917 опрочентовує всі екляди на книжкові шадніч по 4 від ста та що податок рентогий від виладок далше з власних фондів сплачувати буде. — Дирекція. 23 1-2

1) Церковна музика. В Преображенськїй церкві (вул. Краківська) відспіває міш. хор. від у правого о. прсф Турківича: А. На Рівдео Христоке дня 7. І. о 10 год. рано: 1) Службу Божу Геселього, 2) концерт Бертнявського „Слава во вишних“, 3) коляди Стеценга. Б. На Собор Пр. Д. М. дня 8. І. о 10 год. рано: 1) Службу Божу Вербицького, 2) коляди Дорундєка, В. В лень св. Степана дня 9. І. о 10 год. рано: 1) Службу Божу Нанкого, 2) коляди Матюка.

1) Всіх учителів і учительи, Українці, як внесли подане о задане ім постійної погоди на основі конкурсу в дня 20. жовтня 1916 р., про

симо повідомити нас негайно карткою: 1) коли і куди вислали подане: чи до Ради шкільної округної, чи до Ради шкільної краєвої; 2) о котру посаду (при котрій школі) просять; 3) також по змові коротко подати перебіг відбутої вже служби (головно літа служби) і кваліфікацію (студії, іспити). Не маємо надії, щоб ми могли своїм Влов. Товаришам і Товаришкам допомогти багато, але хочемо мати також матеріял до статистики українського учительства. — „Взаїмна Поміч учительська“. Адр.: Львів, вул. Мохнацького ч. 12. 2-3

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ:

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з 3. січня 1917.

Війна на Сході.

В Добруджі нові поступи. На південь захід від Фокшан дійшли австро угорські і німецькі війська генерала Фальтенгайна до сильно укріпленого відзника Мільцов. Далше на північний захід відкинули вони неприятеля з місцевости Мієра. На південним крилі фронту армікнязя Йосифа посузули ся ми вперед поза Мегрілштеті. На південний схід від Гарія і на Монте Фальтенгану на захід від Сульти відперто сильні наступи неприятеля і завдяко йому тяжкі втрати. У відтинку Мештітанешті наші війська в боротьбі на багнеті і ручні гранати відперли наступи неприятеля. Біля Маняева на схід від Золочева атаковий відділ зложенний з наших і німецьких жовнірів привіз з собою з удатною виправитрьох російських сфінсирів і 127 жовнірів.

Війна в Італію і на Балкані.

Не було боїв гідних згадки.
Заст. шефа ген. штабу Ф. Гауер.

В НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

3. січня 1916.

Західний терен війни.

Група війск німецького наступника престоло: В міру зростаючої проворости воздуха розвинута ся по пол. значна діяльність артилерії в області Меза. Коло Сашеничско ліса патрулі пошку піхоти краєвої оборони ч. 93 дотерли аж до третього французького рову і знищили оборонні урядженя, вернули з 12 полоненими.

Східний терен війни.

Фронт ки. Баварського: На південь від озера Дрисвіт прогнано російські підділи. На схід від Золочева під Малавсом атакують відділи бригади прибічних гузарів разом в австро угорсько піхоту привели з російських ліній 3 сфінсирів і 127 жовнірів.

Фронт генерала-полковника армікнязя Йосифа: Сильні неприятельські наступи на Монте Фальтенгану скінчили ся нічим, при чім неприятель мав значні втрати. Між Шустіною й долиною Путиа взято приступом кілька гір, відперто протинаступи Росіяні і Ромуліа і по боротьбі обсаджено Баршешчі і Толешчі.

Фронт Макензена: Наші рухи відбувають ся далі по плану. В горах між долиною Забала і низиною німецькі й австро угорські війська виперли неприятеля на північний схід. На захід і на південь від Фокшаній війська девятої армії стоять тепер перед укріпленням становищем Росіяні. Пютешешті і Мієра над Милкозулем взято приступом, полонено 400 жовнірів.

В Добруджі виперто Росіяні мимо завязтого їх опору далі на Баярелі, Жіжля і до Мачина. Македонський фронт: Положене не змінило ся.

Перший генеральний квартирмейстер Люддевер.

Домагайте ся „Діла“ в усіх публичних льоналях!

